

MIKOŁAJ PROKOP

Uniwersytet Łódzki

mikolaj.prokop@edu.uni.lodz.pl

Generał porucznik William P. Yarborough – sylwetka pioniera amerykańskich wojsk spadochronowych

**William P. Yarborough, a pioneer of the
American parachute troops**

.....

Generał porucznik William P. Yarborough (1912–2006) pozostaje postacią zupełnie nieznaną w polskiej historiografii, pomimo jego znaczących zasług dla rozwoju amerykańskich sił zbrojnych w XX wieku. Absolwent Akademii Wojskowej w West Point z 1936 roku należał do pierwszych oficerów, którzy wstąpili do formujących się wojsk powietrznodesantowych. Jest autorem odznaki, przyznawanej do dziś za ukończenie szkoły spadochronowej, oraz innowacyjnego umundurowania dla jednostek spadochronowych. W 1942 roku odpowiadał za zaplanowanie pierwszej w historii Armii Stanów Zjednoczonych operacji powietrznodesantowej, będącej elementem lądowania wojsk sprzymierzonych we Francuskiej Afryce Północnej. W dalszych latach II wojny światowej dowodził batalionem piechoty spadochronowej w czasie lądowania na Sycylii, a następnie w trakcie walk na tzw. Linii Zimowej, na przyczółku pod Anzio i w południowej Francji. W 1945 roku dowodził pułkiem piechoty w północnych Włoszech. W okresie powojennym piastował wiele wysokich stanowisk sztabowych. Kierował m.in. Centrum Działań Specjalnych i Centrum Szkolenia Sił Specjalnych w latach 1961–1964. Uznawany jest za pioniera amerykańskich wojsk powietrznodesantowych i „ojca współczesnych Zielonych Beretów”.

Słowa kluczowe

William P. Yarborough, wojska powietrznodesantowe wojska spadochronowe, Armia Stanów Zjednoczonych, II wojna światowa

.....

Lieutenant General William P. Yarborough (1912–2006) remains an unknown figure in Polish historiography, despite his significant contributions

to the development of the American armed forces in the 20th century. The graduate of the class of 1936 at West Point Military Academy, was one of the first officers to join the airborne troops. He is the author of the badge, still awarded for completing the parachute school, and of innovative uniforms for parachute units. In 1942, he was responsible for planning the first airborne operation in the history of the United States Army, which was part of the landing of allied troops in French North Africa. In the following years of World War II, he commanded a parachute infantry battalion during the landing in Sicily, and then during the fighting in the so-called Winter Line, on the Anzio beachhead and in southern France. In 1945 he commanded an infantry regiment in northern Italy. In the post-war period, he held many high staff positions. He commanded, among others, Special Warfare Center and Special Warfare School in 1961–1964. He is considered a pioneer of the American airborne troops and the „Father of modern Green Berets“.

Keywords

William P. Yarborough, airborne troops, parachute troops, United States Army, World War II

.....

William Pelham Yarborough urodził się 12 maja 1912 roku w Seattle, w stanie Waszyngton, jako syn oficera Leroya W. Yarborough i jego żony Addressii Hooker Yarborough¹. W latach 1918–1920, ojciec Williama, pełniący służbę jako oficer wywiadu (S-2) w szeregach 31. Dywizji Piechoty, uczestniczył w interwencji Amerykańskich Sił Ekspedycyjnych na Syberii², w związku z trwającą wojną domową w Rosji³. William prawdopodobnie już od najmłodszych lat planował pójść w ślady swojego ojca i rozpocząć karierę wojskową. Uczęszczał do San Raphael Military Academy w Kalifornii, a następnie do Columbus High School w Georgii⁴. W 1931 roku wstąpił do Akademii Wojskowej Stanów Zjednoczonych w West Point, w stanie Nowy York.

W kadeckim roczniku Akademii z 1932 roku William Yarborough widnieje na liście kadetów czwartego (najniższego) roku⁵. W roczniku z roku 1933 wymieniony

¹ William Pelham Yarborough, Lieutenant General, U.S. Army. May 12, 1912 – December 6, 2005 (Official Military Biography), [w:] <https://www.509thgeronimo.org/soldieryarboroughwp/documents/LtGen.Yarborough-bio.pdf> [dostęp: 7 II 2024].

² *Interview with Lieutenant General William P. Yarborough by Colonel John R. Meese and Lieutenant Colonel H.P. Houser III*, Southern Pines, North Carolina, 28 March 1975, s. 6.

³ Zob. więcej: <https://armyhistory.org/the-american-intervention-in-north-russia-1918-1919/> [dostęp: 7 II 2024]

⁴ William Pelham Yarborough, Lieutenant General, U.S. Army. May 12, 1912 – December 6, 2005 (Official Military Biography)...

⁵ *Yearbook of United States Corps of Cadets, West Point*, New York 1932, s. 444, [w:] <https://usmalibrary.contentdm.oclc.org/digital/collection/howitzers/id/19800/rec/31> [dostęp: 7 II 2024].

jest, jako kadet trzeciego roku, w składzie redakcji uczelnianego czasopisma „The Pointer”⁶, które właśnie obchodziło swoje dziesięciolecie. W następnym roczniku ponownie pojawia się jako kadet kompanii K trzeciego roku⁷. Według rocznika z roku 1935, jako kadet kompanii K drugiego roku znów był zaangażowany w redakcję czasopisma „The Pointer” w roli asystenta. Należał również do zespołu odpowiadającego za scenografię do uczelnianego spektaklu *Hundreth Night Show*⁸. Akademię ukończył w roku 1936. W tym samym roku pełnił rolę redaktora naczelnego „The Pointer”, był także po raz kolejny zaangażowany w prace nad scenografią do uczelnianych wydarzeń⁹. Każdy z absolwentów rocznika został w nim krótko scharakteryzowany. Na poświęconej mu stronie wymienione zostały przedsięwzięcia, w które był zaangażowany: przez trzy lata należał do drużyny pływackiej, trenował zapasy, poza edycją czasopisma i pracami nad scenografią przez dwa lata uczęszczał także na spotkania towarzystwa dialektycznego. Uzyskał też kwalifikacje strzelca wyborowego w dziedzinie karabinów oraz eksperta w dziedzinie pistoletów¹⁰. W czerwcu 1936 roku uzyskał promocję do stopnia podporucznika piechoty i rozpoczął karierę oficera zawodowego¹¹. W grudniu tego samego roku wstąpił w związek małżeński z Normą Mae Tuttle, także wywodzącą się z rodziny o tradycjach wojskowych¹².

Po ukończeniu Akademii, ppor. Yarborough otrzymał przydział do 57. pułku piechoty w Fort McKinley na filipińskiemu wyspie Luzon. Oddział ten należał do amerykańskiej Dywizji Filipińskiej, stacjonującej na terytorium zależnych od Stanów Zjednoczonych Filipin. Pułk składał się z lokalnie werbowanych filipińskich żołnierzy, dowodzonych przez zawodowych oficerów amerykańskich. Nosił on miano *Filipińskiego Zwiadu*, którego tradycje kontynuował, chociaż od 1922 roku przyjął charakter regularnej jednostki piechoty¹³. W latach 1937–1940, ppor. Yarborough pełnił tam służbę jako dowódca plutonu, a następnie kompanii. Służba

⁶ *Yearbook of United States Corps of Cadets, West Point, New York 1933*, s. 392–394, 430, [w:] <https://usmalibrary.contentdm.oclc.org/digital/collection/howitzers/id/21435/rec/32> [dostęp: 7 II 2024].

⁷ *Yearbook of United States Corps of Cadets, West Point, New York 1934*, s. 400, [w:] <https://usmalibrary.contentdm.oclc.org/digital/collection/howitzers/id/13089/rec/33> [dostęp: 7 II 2024].

⁸ *Yearbook of United States Corps of Cadets, West Point, New York 1935*, s. 306–307, 321–323, 326–327, [w:] <https://usmalibrary.contentdm.oclc.org/digital/collection/howitzers/id/19194/rec/34> [dostęp: 7 II 2024].

⁹ *Yearbook of United States Corps of Cadets, West Point, New York 1936*, s. 377, 399, [w:] <https://usmalibrary.contentdm.oclc.org/digital/collection/howitzers/id/8573/rec/35> [dostęp: 7 II 2024].

¹⁰ *Ibidem*.

¹¹ Wśród innych znanych absolwentów Akademii Wojskowej West Point rocznika 1936 wymienić można m.in.: Creightona W. Abramsa (1914–1974): generała Armii Stanów Zjednoczonych. Zob. więcej: <https://armyhistory.org/general-creighton-williams-abrams-jr/> [dostęp: 23 III 2024]; Johna H. Michaelisa (1912–1985): generała Armii Stanów Zjednoczonych. Zob. więcej: <https://militaryhallof Honor.com/honoree-record.php?id=290> [dostęp: 23 III 2024]; Williama T. Rydera (1913–1992): generała brygadiera Armii Stanów Zjednoczonych. Zob. więcej: <https://militaryhallof Honor.com/honoree-record.php?id=3036> [dostęp: 23 III 2024]; Williama C. Westmorelanda (1914–2005): generała Armii Stanów Zjednoczonych. Zob. więcej: <https://history.army.mil/books/cg&csc/westmoreland-wc.htm> [dostęp: 23 III 2024].

¹² William Pelham Yarborough, Lieutenant General, U.S. Army. May 12, 1912 – December 6, 2005 (Official Military Biography)...

¹³ *The Philippine Scouts*, [w:] <https://armyhistory.org/the-philippine-scouts/> [dostęp: 7 II 2024].

w 57. pułku jest elementem łączącym co najmniej kilku spośród późniejszych pionierów wojsk spadochronowych¹⁴.

W lutym 1940 roku został przeniesiony do 29. pułku piechoty w Fort Benning w Georgii¹⁵, a jego dalsza kariera w okresie II wojny światowej związana była z działaniami po wschodniej stronie Atlantyku. W czerwcu 1940 roku w 29. pułku piechoty ogłoszony został nabór do formowanego Spadochronowego Plutonu Testowego, a dowódca plutonu wyłoniony miał zostać spośród chętnych oficerów za pomocą sprawdzianu pisemnego. William Yarborough oraz jego przyjaciel z Akademii i okresu służby na Filipinach, por. William T. Ryder zgłosili swoje kandydatury. Zawarli również porozumienie, w ramach którego w przypadku uzyskania najlepszego wyniku, lepszy spośród nich poprosi o wyznaczenie drugiego na zastępcę dowódcy w plutonie. Obaj oficerowie wykazywali już wówczas znaczne zainteresowanie tą problematyką. W dniu egzaminu, por. Yarborough był jedynym spośród kandydatów, który nie stawiał się w wyznaczonym miejscu, otrzymał bowiem, zupełnie niespodziewanie, polecenie przybycia do Camp Jackson w Karolinie Południowej. Najwyższy wynik w egzaminie uzyskał por. Ryder i to on objął dowodzenie nad Spadochronowym Plutonom Testowym. Jego zastępcą został ppor. James A. Bassett¹⁶.

Gdy po sukcesie Spadochronowego Plutonu Testowego Armia Stanów Zjednoczonych ogłosiła nabór do formowanego 501. batalionu spadochronowego, por. Yarborough natychmiast zgłosił się na ochotnika, uzyskał kwalifikację oraz awans do stopnia kapitana i objął dowództwo kompanii C¹⁷. W 501. batalionie przydatne okazały się jego talenty plastyczne, które szlifował w Akademii West Point. Na zlecenie dowódcy batalionu mjr. Williama M. Milleya zaprojektował odznakę przyznawaną za ukończenie kursu spadochronowego. Odznaka ta, przedstawiająca spadochron z orlimi skrzydłami¹⁸, została opatentowana i współcześnie wciąż jest przyznawana żołnierzom kończącym kurs spadochronowy Armii Stanów Zjednoczonych. Po powołaniu Grupy Spadochronowej, kpt. Yarborough znalazł się w jej sztabie, gdzie swoje talenty mógł ponownie wykorzystać na stanowisku oficera ds. testowania projektów.

Do zadań stojących przed Grupą Spadochronową należało rozwiązanie problemów z umundurowaniem żołnierzy wojsk spadochronowych. Przed rozpoczęciem szkolenia Plutonu Testowego uznano standardowy komplet mundurowy piechoty za niezdatny do oddawania w nim skoków spadochronowych. Wydane na czas szkolenia kombinezony techniczne Korpusu Lotniczego nie były natomiast dostosowane do prowadzenia działań na lądzie. By temu zaradzić, już w 1940 roku wprowadzono pierwsze prototypy jednoczęściowego kombinezonu

¹⁴ *Phillippine Scouts Heritage Society: USMA Graduates who served with the Scouts*, [w:] <https://www.philippinescouts.org/the-scouts/rosters/usma-graduates-serving-with-ps#1936> [dostęp: 7 II 2024].

¹⁵ William Pelham Yarborough, Lieutenant General, U.S. Army. May 12, 1912 – December 6, 2005 (Official Military Biography)...

¹⁶ Zob. więcej: G.M. Devlin, *Paratrooper!: The Saga of U.S. Army and Marine Parachute and Glider Combat Troops During World War II*, New York 1979, s. 48–51, 55–56.

¹⁷ William Pelham Yarborough, Lieutenant General, U. S. Army. May 12, 1912 – December 6, 2005 (Official Military Biography)...

¹⁸ G.M. Devlin, *op. cit.*, s. 92–93.

dla spadochroniarzy. Zarówno prototypy kombinezonów, jak i butów do skoków spadochronowych, wyposażonych w klamrę usztywniającą kostkę, nie spełniały oczekiwań żołnierzy¹⁹.

W pierwszej połowie 1941 roku kpt. Yarborough rozpoczął prace nad projektem nowego umundurowania dla spadochroniarzy. Na podstawie jego projektu, w 1941 roku rozpoczęto produkcję kompletu złożonego z kurtki i spodni wykonanych z bawełny w kolorze khaki. Kurtka *Coat, Parachute Jumper*, zgodnie z projektem posiadała cztery kieszenie zapinane na napy – dwie na piersiach oraz dwie na biodrach, poniżej pasa, a także małą kieszonkę na nóż, umiejscowioną pod kołnierzem i zapinaną na dwa zamki błyskawiczne. Spodnie *Trousers, Parachute Jumper* wyposażono w dwie kieszenie cargo zapinane na dwie napy oraz parę kieszeni na udach i na pośladkach. Nogawki spodni na wysokości kostek wyposażone były w zamek błyskawiczny. Nowe umundurowanie odpowiadało zapotrzebowaniu wojsk spadochronowych, ale jego pierwszy wzór doczekał się kilku modyfikacji, po których wszedł do produkcji w 1942 roku. W drugim wzorze, nazywanym niekiedy mundurem M-1942, zmieniono m.in. kształt kieszeni kurtki oraz kieszeni cargo i usunięto zamki błyskawiczne na nogawkach. Kieszenie kurtki zaczęto wyposażać w dwie napy, zamiast jednej. Projekt obuwia dla wojsk spadochronowych, wprowadzony do produkcji w 1941 roku jako *Boots, Parachute Jumper*, przypominał konstrukcją standardowy trzewik piechoty, ale sięgał wysoko za kostkę i był sznurowany na jedenaście do trzynastu par oczek. Zgodnie z założeniem kpt. Yarborough but miał stabilizować kostkę, a gumowa podeszwa powinna była nachylać się pod kątem czterdziestu pięciu stopni, by zapobiec potknięciu o wystające elementy konstrukcji samolotu na jego pokładzie. Rozwiązanie to zostało wprowadzone jednak tylko przez część producentów²⁰.

Tylko wykwalifikowani spadochroniarze mogli nosić nogawki wpuszczone w cholewy wysokich butów spadochronowych. Obuwie oraz tendencja do wpuszczania nogawek w buty stała się wkrótce popularna także w innych rodzajach broni, co spotykało się zawsze z dezaprobatą spadochroniarzy. Zdarzało się, że spadochroniarze odmawiali salutowania oficerom noszącym nielegalnie spadochroniarskie buty²¹. Jako oficer ds. testów kpt. Yarborough zaprojektował również kilka typów zasobników zrzutowych dla wojsk spadochronowych²². Jego prace nad ulepszaniem umundurowania spadochroniarzy nie zakończyły się jednak wraz z rozpoczęciem produkcji kompletu M-1942. Jako dowódca batalionu znany był z wprowadzania modyfikacji umundurowania, które wyróżniały dowodzone przez niego jednostki²³.

Williama Yarborough należy uznać za pioniera wojsk spadochronowych nie tylko w dziedzinie rozwijania umundurowania i wyposażenia. W 1942 roku odpowiadał za zaplanowanie pierwszej w historii Armii Stanów Zjednoczonych

¹⁹ J. Angolia, J. Powers, G.A. Petersen, *Heroes in Our Midst*, vol II, San Jose 2014, s. 334–340, 422.

²⁰ *Ibidem*, s. 341–380, 422–430.

²¹ G.M. Devlin, *op. cit.*, s. 329.

²² William Pelham Yarborough, Lieutenant General, U. S. Army. May 12, 1912 – December 6, 2005 (Official Military Biography)...

²³ <https://www.509thgeronimo.org/uniforms/m42anzio/m42anzio.html> [dostęp z dnia 10.03.2024].

operacji powietrznodesantowej. Skierowanie go przez gen. Marka W. Clarka do tego zadania okazuje się być dziełem przypadku, bowiem wiosną 1942 roku oficer Grupy Spadochronowej spodziewał się raczej podróży do Związku Radzieckiego, niż do Anglii. Otrzymał wówczas nominację na zastępcę *attaché* wojskowego w Moskwie, gdzie miał obserwować rozwój radzieckich wojsk powietrznodesantowych, jednakże ze względu na trudne położenie militarne Związku Radzieckiego napotkał problemy z uzyskaniem wizy. Podczas oczekiwania na wydanie wizy otrzymał od gen. Clarka propozycję dołączenia do jego sztabu i wyruszenia z nim do Wielkiej Brytanii²⁴.

1 lutego 1942 roku, przed skierowaniem do Moskwy, kpt. Yarborough otrzymał awans czasu wojny, tzw. brevet, do stopnia majora²⁵. Wraz ze sztabem gen. Clarka mjr Yarborough trafił do Anglii, gdzie miał odpowiadać za przygotowanie ewentualnych planów desantu powietrznego dla operacji *Sledgehammer*, nim zapadła decyzja o przesunięciu inwazji przez Kanał La Manche i rozpoczęciu przygotowań do desantu w Afryce²⁶. We wrześniu 1942 roku gen. Clark zaprosił mjr. Yarborough do swojej kwatery, przedstawił mu założenia nadchodzącej operacji *Torch* i poprosił o sporządzenie planu operacji powietrznodesantowej, mającej na celu zdobycie lotnisk Tafaraoui i La Senia, leżących w sektorze Centralnej Grupy Zadaniowej. Major z wielkim entuzjazmem przystąpił do tego trudnego i bezprecedensowego w amerykańskich siłach zbrojnych zadania. Nie mogąc posłużyć się gotowymi wzorcami, przygotował plan operacji w dużej mierze opierając się na własnej intuicji²⁷. Reakcja wojsk francuskich na wkroczenie aliantów do Francuskiej Afryki Północnej pozostawała dla planistów niewiadomą, a trwające potajemne rozmowy z Francuzami nie przynosiły rozstrzygnięcia, gen. Clark zażądał więc stworzenia dwóch wariantów planu przygotowywanej operacji o kryptonimie *Villain*. Jeden z nich zakładał walkę z oddziałami francuskimi, drugi zaś – nawiązanie współpracy²⁸. Do największych zagrożeń operacji należała długość trasy, jaką samoloty ze spadochroniarzami na pokładach musiały przebyć z Anglii do Algierii pod osłoną nocy. W przeddzień inwazji, wytypowany do zadania II. batalion 509. pułku piechoty spadochronowej otrzymał informację o nawiązaniu porozumienia z Francuzami²⁹, jednakże podczas dziesięciogodzinnego lotu sytuacja uległa zmianie, o czym, pomimo nadania komunikatu radiowego, spadochroniarze nie wiedzieli³⁰. Operacja *Villain* zakończyła się klęską. W ciągu nocnego lotu, w wyniku warunków atmosferycznych, wiele samolotów zboczyło z kursu³¹. Żołnierze lądujący w Algierii niespodziewanie napotkali opór ze strony francuskiego lotnictwa

²⁴ Interview with Lieutenant General William P. Yarborough by Colonel John R. Meese and Lieutenant Colonel H.P. Houser III, Southern Pines, North Carolina, 28 March 1975, s. 5–6.

²⁵ *Ibidem*.

²⁶ W.P. Yarborough, *Bail out over North Africa: America's First Combat Parachute Missions 1942*, Williamstown 2000, s. 17.

²⁷ *Ibidem*, s. 17–18.

²⁸ J.T. Broumley, *The Boldest Plan is the Best: The Combat History of the 509th Parachute Infantry Battalion during WWII*, Mechanicsburg 2011, s. 62–63.

²⁹ *Ibidem*, s. 72–73.

³⁰ *Ibidem*, s. 76–77.

³¹ R. Atkinson, *Armia o świcie. Wojna w Afryce Północnej 1942–43*, Oświęcim 2020, s. 119–120.

oraz artylerii i nie zdołali zająć wyznaczonych celów przed głównymi siłami, desantowanymi z morza. Wierząc w sukces operacji *Villain*, mjr Yarborough osobiście uczestniczył w jej realizacji. W obliczu urazu dowódcy II. batalionu 509. pułku, ppłk. Edsona D. Raffa, wziął na siebie obowiązek poprowadzenia batalionu do jego pierwotnego celu i dążył do tego pomimo wszelkich przeciwności³².

Następnie, wraz z II. batalionem 509. pułku, major wziął udział w kolejnej, tym razem udanej operacji powietrznodesantowej, mającej na celu zajęcie lotnisk w Youks-les-Bains i Tebessie³³. W działaniach na pograniczu algiersko-tunezyjskim uczestniczył przez kolejne tygodnie, aż do zdobycia przez Tunezyjską Grupę Bojową przełęczy Faid³⁴. Niedługo później powrócił do Stanów Zjednoczonych w poszukiwaniu nowego przydziału. Gen. Clark zaproponował mu przeniesienie do 101. Dywizji Powietrznodesantowej, dowodzonej wówczas przez przyjaciela i mentora mjr. Yarborough, gen. Williama C. Lee³⁵.

Wbrew swoim oczekiwaniom nie został jednak skierowany do 101. Dywizji, ponieważ gen. Matthew B. Ridgway zażądał przydzielenia go do swojej 82. Dywizji Powietrznodesantowej³⁶. Żądanie gen. Ridgwaya wydaje się w pełni uzasadnione, ponieważ jego 82. Dywizja przygotowywana była do wyruszenia do Afryki i rozpoczęcia działań na Śródziemnomorskim Teatrze Operacji, podczas gdy 101. Dywizja miała jeszcze przez jakiś czas pozostać w kraju. Sztab 82. Dywizji, przed którym wkrótce postawiono zadanie przygotowania planów desantu powietrznego na Sycylię, potrzebował oficerów posiadających doświadczenie z pierwszych operacji w Afryce. Tym bardziej zaskakującym jest, że gen. Ridgway zupełnie zlekceważył doświadczenia Williama Yarborough, którego przydziału do swojej dywizji sam zażądał, i nie uwzględnił go w dywizyjnych procesach planowania³⁷. 19 maja 1943 roku William Yarborough, dowodzący II. batalionem 504. pułku uzyskał awans czasu wojny do stopnia podpułkownika³⁸. Jako oficer w tym stopniu, zważywszy na jego doświadczenia, był on dobrym kandydatem na stanowisko oficera operacyjnego dywizji, ale zamiast tego został skierowany do dowodzenia batalionem. Między kadrą 82. Dywizji a oficerami mającymi za sobą udział w operacjach w Afryce pojawiła się wzajemna niechęć. Wśród oficerów takich jak William Yarborough czy Doyle Yardley, wystąpiło poczucie wyższości nad niedoświadczoną kadrą 82. Dywizji, podczas gdy ta, z gen. Ridgwayem na czele, całkowicie lekceważyła ich zaśluga i doświadczenia³⁹. William Yarborough kontynuuje:

„Sycylia była w przygotowaniu. Nie brałem udziału w planowaniu. Planowaniem zajął się sztab 82. Dywizji, spośród których część nawet nie była oficerami wojsk powietrznodesantowych, ale zwykłymi piechociarzami. I moja rozpacz była

³² W.P. Yarborough, *Bail out...*, s. 45–76.

³³ *Ibidem*, s. 91–92.

³⁴ J.T. Broumley, *op. cit.*, s. 98–108.

³⁵ *Interview with Lieutenant General William P. Yarborough by Colonel John R. Meese and Lieutenant Colonel H.P. Houser III*, Southern Pines, North Carolina, 28 March 1975, s. 27–28.

³⁶ *Ibidem*, s. 28.

³⁷ *Ibidem*.

³⁸ William Pelham Yarborough, Lieutenant General, U. S. Army. May 12, 1912 – December 6, 2005 (Official Military Biography)...

³⁹ J.T. Broumley, *op. cit.*, s. 123–126.

tym większa, gdy rzeczywiście spotkała nas tragedia, ponieważ czułem, że mogłem mieć coś do powiedzenia... jeśli miałbym coś do powiedzenia w wielu kwestiach, o sygnałach rozpoznawczych, o mapach, nawet o sprzęcie i wtedy mielibyśmy szansę uniknąć... tego, wiecie. To takie... takie osobiste uczucie, które prawdopodobnie nie miało odzwierciedlenia w rzeczywistości. Teraz... teraz interpretuję to jako uczucia młodego faceta, który został poważnie zepsuty przez pracę w wysokich sztabach w młodym wieku”⁴⁰.

Desant 82. Dywizji na Sycylii miał stanowić wsparcie dla lądujących z morza na południowym wybrzeżu wyspy oddziałów II. Korpusu amerykańskiego⁴¹. Dywizja dokonała desantu w dwóch rzutach. Pierwszy z nich odbył się nocą z 9 na 10 lipca z udziałem grupy bojowej 505. pułku piechoty spadochronowej⁴². Drugi przeprowadzono nocą z 11 na 12 lipca, a udział w nim wzięła grupa bojowa 504. pułku piechoty spadochronowej. Pomimo poważnych strat i znacznego rozproszenia sił podczas zrzutu, pierwszy desant można było uznać za udany. Podczas drugiego zrzutu doszło jednak do katastrofy, bowiem przez błąd komunikacji, nadlatujące samoloty dostały się pod ogień własnej artylerii przeciwlotniczej⁴³. William Yarborough, dowodzący II. batalionem 504. pułku osobiście doświadczył tych tragicznych wydarzeń. Nie był to koniec jego przykrych doświadczeń ze służby w 82. Dywizji. Kilka dni później, po zwycięskiej potyczce z Włochami na przełęczy Tuminello, młody podpułkownik wdał się w sprzeczkę z gen. Ridgwayem, co zakończyło się jego wydaleniem z dywizji⁴⁴. Został odesłany do sztabu gen. Clarka⁴⁵. Zastanawiał się, jak ciężko przeżywał: „Chciałem umrzeć. Czułem... czułem, że jeśli tylko mógłbym wrócić do walki gdziekolwiek i dostać honorowy postrzał, czy coś takiego... zapłaciłbym cenę za moją wyjątkową głupotę, wiecie. Kwestionowanie autorytetu w ten sposób... żadna jednostka nie może tak funkcjonować. Nie możesz po prostu robić czegoś takiego i zrozumiałem, gdzie leżał problem. Nie w Ridgwayu, ani w Tuckerze, tylko we mnie”⁴⁶.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności ppłk Yarborough, towarzyszący gen. Clarkowi w czasie lądowania pod Salerno, okazał się przydatny dla zaplanowania zrzutu spadochronowych posiłków dla wojsk walczących o utrzymanie przyczółku. Dzięki właściwemu oznaczeniu strefy zrzutu za pomocą płonących beczek i za dbaniu o wstrzymanie ognia przez wszystkie baterie przeciwlotnicze naprędce organizowany desant grupy bojowej 504. pułku przebiegł w sposób niemal wzorcowy⁴⁷. O wiele większe kontrowersje powinien budzić natomiast zarekomendowany

⁴⁰ Interview with Lieutenant General William P. Yarborough by Colonel John R. Meese and Lieutenant Colonel H.P. Houser III, Southern Pines, North Carolina, 28 March 1975, s. 29–30.

⁴¹ Zob. więcej: A.N. Garland, H. McGaw Smyth, *Inwazja na Sycylię i kapitulacja Włoch*, Oświęcim 2016, s. 116–137.

⁴² Zob. więcej: H.F. Jost, *Airborne Operations in Sicily, July 1943*, Fort Benning, 1948–1949, s. 12–14; F. van Lunteren, *Birth of the Regiment. 504th Parachute Infantry Regiment in Sicily and Salerno*, New York-Nashville 2022, s. 118–119.

⁴³ A.N. Garland, H. McGaw Smyth, *op. cit.*, s. 211–217.

⁴⁴ Interview with Lieutenant General William P. Yarborough by Colonel John R. Meese and Lieutenant Colonel H.P. Houser III, Southern Pines, North Carolina, 28 March 1975, s. 29–39.

⁴⁵ *Ibidem*, s. 39.

⁴⁶ *Ibidem*.

⁴⁷ G.M. Devlin, *op. cit.*, s. 300–303; F. van Lunteren, *op. cit.*, s. 320–333.

przez niego zrzut II. batalionu 509. pułku pod Avellino, ponad czterdzieści kilometrów od linii frontu. W dramatycznej sytuacji na przyczółku szukano wszelkich możliwych rozwiązań mogących ją poprawić, operacja była jednak bardzo ryzykowna i zakończyła się większymi stratami, niż zeznał ppłk Yarborough. Chociaż siły lądujące pod Avellino przyczyniły się do ostatecznego zwycięstwa pod Salerno poprzez wprowadzanie zamętu na tyłach nieprzyjaciela, nie udało im się osiągnąć pierwotnie wyznaczonego celu⁴⁸. Można domniemywać, że podobny los spotkałby grupę bojową 505. pułku, której strefę zrzutu wyznaczono pod Kapuą, ale ostatecznie na życzenie gen. Clarka została przeniesiona w rejon Paestum⁴⁹.

Po zakończeniu operacji *Avalanche* i opanowaniu Neapolu, 509. batalion piechoty spadochronowej, czyli dawny II. batalion 509. pułku podporządkowano bezpośrednio pod dowództwo 5. Armii, a ppłk Yarborough objął jego dowództwo w miejsce pojmanego przez Niemców ppłk. Yardleya. Dawny zastępca dowódcy, mjr William Dudley, powrócił do Stanów Zjednoczonych, a jego stanowisko zajął kpt. Edmund J. Tomasik. Ppłk Yarborough z ochotą zabrał się do reorganizacji batalionu. Szczególną wagę przykładał do budowy wysokiego morale żołnierzy, związanego z poczuciem przynależności do bardzo zasłużonej jednostki. Podpułkownik wspomina entuzjazm, jaki towarzyszył mu po otrzymaniu przydziału do 509. batalionu: „Niezależnie od tego, do jakich zadań byłby wyznaczony 509., podjąłbym się ich z radością w sercu. Nie miało znaczenia, czy będą to operacje spadochronowe, desant morski, zadania dla komandosów; czuliśmy, że podołamy, czułem, że ta jednostka podoła, wiedziałem to od dawna [...]”⁵⁰.

9 listopada 1943 roku 509. batalion po raz kolejny wyruszył na front, rzucony do walki na tzw. Linii Zimowej w okolicach Venafrò. Pomysłowy dowódca natychmiast podjął wszelkie działania by dostosować swoją jednostkę do działań w warunkach górskich. Zorganizował pluton juczy, który zajmował się dostarczaniem zaopatrzenia na wysunięte pozycje na zboczu góry Mont Croce za pomocą dwudziestu jeden pożyczonych z 45. Dywizji Piechoty mułów. Ponieważ proces ten był jednak bardzo żmudny i powolny, ppłk Yarborough zaczął zastanawiać się nad inną metodą. Postanowił poprosić, by pilot samolotu zwiadowczego, przydzielonego do 45. Dywizji, dokonał zrzutu zasobników z zaopatrzeniem na wysunięte pozycje swojej jednostki. Gdy zrzut zakończył się sukcesem, postanowiono wypożyczyć od sztabu 5. Armii dwa kolejne samoloty zwiadowcze na potrzeby zrzutów zaopatrzenia. Za pilotowanie samolotu odpowiadał kpt. Charles Howland, oficer operacyjny batalionu. W listopadzie i grudniu wykonał dwadzieścia dziewięć lotów, w trakcie których dwadzieścia siedem razy udało mu się celnie zrzucić zasobniki na własne pozycje⁵¹.

Po trzydziestu czterech dniach walk na Linii Zimowej, 509. batalion został zluzowany z pozycji i wycofany do Neapolu. Ppłk Yarborough zarządził siedem dni wolnych od służby dla wszystkich żołnierzy. Dowódca podsumował również

⁴⁸ J.T. Broumley, *op. cit.*, s. 135–147.

⁴⁹ F. van Lunteren, *op. cit.*, s. 321–329.

⁵⁰ *Interview with Lieutenant General William P. Yarborough by Colonel John R. Meese and Lieutenant Colonel H.P. Houser III*, Southern Pines, North Carolina, 28 March 1975, s. 48.

⁵¹ J.T. Broumley, *op. cit.*, s. 159–161.

działania swojej jednostki w sporządzonym dokumencie *Rozmaite informacje dotyczące działań w okolicach Venafro, Włochy*⁵². W dokumencie skierowanym do dowództwa 5. Armii przedstawił własne wnioski dotyczące kwestii organizacji i wyposażenia podczas walki w górach, wagę odpowiedniego zaopatrzenia dla morale żołnierzy oraz problemy z brakiem zimowej odzieży⁵³. W związku ze stratami poniesionymi na Linii Zimowej, w Neapolu batalion otrzymał uzupełnienia. Ppłk Yarborough wpadł na pomysł, w jaki sposób wprowadzić nowych żołnierzy do jednostki, by zachować wysokie morale i jedność w oddziale. Żołnierzy pochodzących z uzupełnień umieścił w osobnym obozowisku i nakazał swoim oficerom i podoficerom zorganizować im specjalne przeszkolenie, dotyczące historii i tradycji jednostki, kończące się przyjęciem nowych żołnierzy do batalionowej wspólnoty. W wywiadzie opowiadał:

„Kaznodziejami byli sierżanci i porucznicy, którzy chodzili do... do miejsca pobytu uzupełnień i opowiadali im o kampaniach, przez które przeszedł 509. i że nigdy nie poddał tyłów i o wszystkim. I mogę zapewnić, że to przyniosło wielkie korzyści. Nie ma co do tego wątpliwości. Pod Anzio, ta jednostka utrzymywała styk dwóch dywizji, przez, wydaje mi się, 73 dni, atakowana praktycznie codziennie i zawsze kontratakowała, dopóki jeszcze miała ludzi, bo to był zaszczyt [...] być w tym batalionie⁵⁴.”

Po okresie odpoczynku w Neapolu, 509. batalion skierowano, jako jednostkę pierwszego rzutu, do dokonania desantu na wybrzeżu pod Anzio w ramach operacji *Shingle*⁵⁵. Ppłk Yarborough opowiada o nastrojach, panujących w jednostce przed operacją: „Jak mówiłem, nie byliśmy rozczarowani, że 509. został wybrany do lądowania na plaży, zamiast rzutu spadochronowego, ponieważ byliśmy pewni siebie, chcieliśmy walczyć, chcieliśmy być częścią tych wydarzeń⁵⁶”. O świcie 22 stycznia 509. batalion wylądował na plaży pod Anzio i nie napotkawszy oporu opanował miejscowość. W czasie, gdy batalion dokonywał desantu na plaży, stan zdrowia ppłk. Yarborough gwałtownie się pogorszył. Przez kolejne tygodnie na froncie zmagał się z zapaleniem wątroby. Mimo to, dowódca nie zdecydował się opuścić jednostki⁵⁷.

Opieszałość w podejmowaniu decyzji gen. Johna Lucasa, dowodzącego siłami lądującymi pod Anzio i Nettuno zaowocowała zatrzymaniem się ofensywy na tym odcinku frontu i rozpoczęciem się tam walk pozycyjnych⁵⁸. Pomimo braku sukcesu operacji *Shingle*, 509. batalion został w czasie walk na przyczółku doceniony za swoją postawę. 29 lutego batalion odparł silne niemieckie uderzenie w rejonie Carano i przeprowadził udany kontratak na utracone wcześniej pozycje, za co

⁵² *Miscellaneous Data Concerning Action near Venafro, Italy, January 4 1943.*

⁵³ J.T. Broumley, *op. cit.*, s. 163–164.

⁵⁴ *Interview with Lieutenant General William P. Yarborough by Colonel John R. Meese and Lieutenant Colonel H.P. Houser III, Southern Pines, North Carolina, 28 March 1975*, s. 49.

⁵⁵ G.M. Devlin, *op. cit.*, s. 344–345.

⁵⁶ *Interview with Lieutenant General William P. Yarborough by Colonel John R. Meese and Lieutenant Colonel H.P. Houser III, Southern Pines, North Carolina, 28 March 1975*, s. 53–54.

⁵⁷ *Ibidem*, s. 57.

⁵⁸ G.M. Devlin, *op. cit.*, s. 340–341.

otrzymał on *Prezydencką Pochwałę*⁵⁹. Drugie tego typu odznaczenie otrzymała indywidualnie kompania C batalionu, za zdobycie nocą z 5 na 6 marca dwóch punktów umocnionych we frontalnym natarciu⁶⁰, co ppłk Yarborough opisuje szczegółowo w swoim artykule, który ukazał się w magazynie *Infantry Journal*⁶¹ w lipcu 1944 roku. Ponadto jeden z żołnierzy batalionu, kpr. Paul B. Huff, za swoje akcje z dnia 8 lutego otrzymał najwyższe amerykańskie odznaczenie – Medal Honoru⁶². Po 73 dniach walk na przyczółku, batalion wycofano do Neapolu⁶³.

Po krótkim czasie na odpoczynek batalion wznowił swoje szkolenie we Włoszech. W tym czasie kilkakrotnie przygotowywano go do operacji, które jednak następnie odwoływano. Ostatecznie, 509. batalion piechoty spadochronowej powrócił do działań bojowych w sierpniu 1944 roku, jako element 1. Powietrznodesantowej Grupy Zadaniowej, biorącej udział w operacji *Dragoon*. Ppłk Yarborough, został zaangażowany przez dowódcę tego tymczasowego związku taktycznego, gen. Roberta Fredericka, w planowanie desantu powietrznego dla operacji⁶⁴. Wcześniej gen. Frederick dowodził amerykańsko-kanadyjską brygadą sił specjalnych, mającą za sobą kilka miesięcy walk we Włoszech, ale będąc jej dowódcą nie brał udziału w żadnej operacji powietrznodesantowej⁶⁵. Brak doświadczenia w tej dziedzinie towarzyszył także oficerom innych jednostek 1. Powietrznodesantowej Grupy Zadaniowej i ppłk Yarborough, mający za sobą zarówno uczestnictwo, jak i planowanie wcześniejszych operacji uznany został za eksperta.

15 sierpnia 1944 roku ppłk Yarborough dokonał razem ze swoim batalionem desantu spadochronowego w okolicach Le Muy i poprowadził swój oddział w dalszych działaniach na terenie Prowansji i we francuskich Alpach⁶⁶. 14 października 1944 roku był zmuszony opuścić 509. batalion, został bowiem skierowany do Szkoły Dowództwa i Sztabu Generalnego (ang. Command and General Staff College) w Fort Leavenworth w stanie Kansas. Na swojego następcę wskazał mjr. Edmunda J. Tomasika⁶⁷. Był to koniec kariery Williama Yarborough w wojskach powietrznodesantowych okresu II wojny światowej. Gdy po ukończeniu dziewięcioletniego kursu został ponownie wysłany do Europy, jego dawna jednostka została już rozwiązana, w związku ze stratami poniesionymi w czasie walk w Ardenach, a pozostałych żołnierzy skierowano do 82. Dywizji⁶⁸. 15 lutego 1945 roku były dowódca 509. batalionu otrzymał tymczasowy awans do stopnia pułkownika i objął dowodzenie grupy bojowej 473. pułku piechoty, sformowanej i stacjonującej we Włoszech⁶⁹. Wydaje się zastanawiającym, dlaczego tak doświad-

⁵⁹ J.T. Broumley, *op. cit.*, s. 190–191.

⁶⁰ *Ibidem*, s. 186–191.

⁶¹ W.P. Yarborough, *House Party in Jerryland*, "Infantry Journal", 1944, 7, s. 8–15.

⁶² J.T. Broumley, *The Boldest...*, s. 183–184.

⁶³ Interview with Lieutenant General William P. Yarborough by Colonel John R. Meese and Lieutenant Colonel H.P. Houser III, Southern Pines, North Carolina, 21 April 1975, s. 49.

⁶⁴ J.T. Broumley, *op. cit.*, s. 203–210.

⁶⁵ G.L. Rottman *US Airborne Units in the Mediterranean Theater 1942–44*, Oxford 2006, s. 14–17, 60.

⁶⁶ Zob. więcej: J.T. Broumley, *op. cit.*, s. 206–226.

⁶⁷ *Ibidem*, s. 226.

⁶⁸ *Ibidem*, s. 272–273.

⁶⁹ William Pelham Yarborough, Lieutenant General, U. S. Army. May 12, 1912 – December 6, 2005 (Official Military Biography)...

czonego w zakresie teoretycznym i praktycznym oficera wojsk spadochronowych skierowano do służby w piechocie, podczas gdy mógłby on być przydatny dla 1. Sprzymierzonej Armii Powietrznodesantowej na różnych szczeblach dowodzenia.

473. pułk piechoty został sformowany we Włoszech 13 stycznia 1945 roku z żołnierzy kilku jednostek artylerii przeciwlotniczej. Za jego przeszkolenie do służby jako jednostka piechoty odpowiadali doświadczeni oficerowie 5. Armii. Po krótkim okresie szkolenia pułk przydzielono do 92. Dywizji Piechoty i skierowano do wzmocnienia jej linii w dolinie Serchio. W kwietniu pułk miał wziąć udział w planowanej wiosennej ofensywie w kierunku północnym⁷⁰. Swoją pułkową grupę bojową płk Yarborough poprowadził w kwietniowych walkach w dolinie rzeki Po⁷¹. 30 kwietnia ostatni zorganizowany opór wojsk Osi we Włoszech ustał, a 3 maja gen. Fridolin von Senger und Etterlin oficjalnie ogłosił kapitulację przed gen. Clarkiem, kończąc w ten sposób walki na Śródziemnomorskim Teatrze Operacji⁷².

W czerwcu 473. pułk skierowano do Stanów Zjednoczonych, zaś płk Yarborough objął stanowisko szefa żandarmerii (ang. Provost Marshal) 15. Grupy Armii, a następnie szefa żandarmerii w Austrii z siedzibą w Wiedniu. Na stanowisku tym pozostał do lipca 1947 roku. W 1947 roku powrócił do Stanów Zjednoczonych i przez dwa lata kierował Departamentem Informacji i Edukacji Wojsk w Szkole Informacji Sił Zbrojnych (ang. Armed Forces Information School) w Carlisle w Pensylwanii. W roku 1950 został skierowany do Wielkiej Brytanii, gdzie ukończył Brytyjską Szkołę Sztabową (ang. British Staff College), a po jej ukończeniu dołączył do Sekcji Planowania NATO w Londynie. W kolejnych latach ukończył również Army War College, gdzie następnie znalazł zatrudnienie. W okresie od kwietnia 1956 do lutego 1957 pełnił funkcję doradcy wojskowego w Kambodży. We wrześniu 1957 roku objął dowodzenie 1. grupy bojowej 7. pułku piechoty w Fort Benning i wraz z nią ponownie został wysłany do Europy. Stacjonującą na terenie Republiki Federalnej Niemiec 1. grupą bojową 7. pułku dowodził do listopada 1958 roku. Został wówczas dowódcą służby kontrwywiadowczej korpusu z siedzibą w Stuttgarcie. Z początkiem 1960 roku służbę tę podzielono na wywiad i kontrwywiad, a William Yarborough stanął na czele wywiadu i stanowisko to piastował do końca roku 1960⁷³.

Najbardziej znanym epizodem w powojennej karierze Williama Yarborough jest okres kierowania Centrum Działań Specjalnych i Centrum Szkolenia Sił Specjalnych w Fort Bragg w Karolinie Północnej. Kierownictwo nad Centrum objął w styczniu 1961 roku. W czerwcu tego samego roku otrzymał tymczasowy awans generalski. W amerykańskich Siłach Specjalnych jest znany przede wszystkim z doprowadzenia do prawnego uregulowania noszenia przez żołnierzy Sił Specjalnych zielonych beretów, którym zawdzięczają swój przydomek. Na początku

⁷⁰ E.E. Jordan, *The Operations of the 1st Battalion, 473rd Infantry Regiment (Separate) in the Attack up the Italian Coast, 8–15 April, 1945 (Po Valley Campaign) (Personal Experience of a Heavy Weapons Company Executive Officer)*, Fort Benning, Georgia, 1949–1950, s. 3–5.

⁷¹ Zob. więcej: *ibidem*, [w:] <https://mcoecbamcoepwpr01.blob.core.usgovcloudapi.net/library/DonovanPapers/wwii/STUP2/G-L/JordanEdwardE%20%20CPT.pdf> [dostęp 20 II 2024].

⁷² <https://history.army.mil/brochures/po/72-33.htm> [dostęp 20 II 2024].

⁷³ William Pelham Yarborough, Lieutenant General, U. S. Army. May 12, 1912 – December 6, 2005 (Official Military Biography)...

kadencji Williama Yarborough noszenie beretów w Armii Stanów Zjednoczonych było niezgodne z regulaminem. Zostało również oficjalnie zakazane przez jego poprzednika na stanowisku Dyrektora Centrum Działań Specjalnych⁷⁴. Do autoryzacji noszenia zielonych beretów przez żołnierzy Sił Specjalnych doszło dzięki wizycie prezydenta Stanów Zjednoczonych Johna F. Kennedy'ego w Fort Bragg w 1961 roku. Doprowadziła do tego zakulisowa rozmowa płk. Yarborough z jego kolegą z Akademii West Point, gen. Chesterem V. Cliftonem, doradcą prezydenta.

„Ponadto, jego doradca wojskowy, generał Ted Clifton, był moim kolegą z rocznika na West Point – (był redaktorem West Point Pointer, ja byłem redaktorem naczelnym) – byliśmy bliskimi przyjaciółmi. (...) Jedną z rzeczy, które Clifton chciał abym najbardziej pokazał Prezydentowi było to, że ci ludzie są „profesorami” wojny nieregularnej, wojny partyzanckiej i że ich „biretem i togą” są – jest – zielony beret. I powiedziałem „Są oczywiście nieautoryzowane.” On powiedział „Cóż”, powiedział, „Myślę, że Prezydent chciałby zobaczyć ich w zielonych beretach”. A ja powiedziałem „Też myślę, że chciałby zobaczyć ich w zielonych beretach”. „Cóż”, powiedział, „Powiedz im, powiedz im, żeby wystąpili w zielonych beretach”, a ja powiedziałem „I co z tym dalej robimy?”. Powiedział: „Cóż, załatwimy to”. (...) Każdy żołnierz wystąpił w zielonym berecie, a gdy Prezydent wrócił do siebie, tego wieczora otrzymałem telegram z Białego Domu, informujący, że zielony beret będzie od teraz symbolem – kontynuuje bycie symbolem – wyjątkowości Sił Specjalnych. Więc Armia nie miała już nic do powiedzenia⁷⁵.

William P. Yarborough pełnił funkcję Dyrektora Centrum Działań Specjalnych i Centrum Szkolenia Sił Specjalnych w latach 1961–1965. Następnie otrzymał przydział jako negocjator z ramienia Organizacji Narodów Zjednoczonych do Komisji Zawieszenia Broni w Korei. W listopadzie 1965 powrócił do Stanów Zjednoczonych i objął stanowisko zastępcy doradcy szefa sztabu Armii ds. operacji specjalnych. W latach 1966–1968 pełnił funkcję zastępcy doradcy, a następnie doradcy szefa sztabu Armii ds. wywiadowczych. W latach 1968–1969 dowodził amerykańsko-koreańskim I. Korpusem, stacjonującym w Korei Południowej. W 1969 roku mianowano go szefem sztabu kontyngentu Armii Stanów Zjednoczonych na Pacyfiku. Karierę wojskową zakończył w 1971 roku w stopniu generała porucznika⁷⁶.

Jego karierę powojenną charakteryzują, podobnie jak w przypadku wielu innych dowódców wojsk powietrznodesantowych okresu II wojny światowej, znaczne zasługi i wysokie stanowiska. Pierwszy dowódca 82. Dywizji, gen. Matthew B. Ridgway w czasie wojny koreańskiej (1950–1953) dowodził amerykańską 8. Armią, a następnie, po dymisji gen. Douglasa MacArthura, całokształtem sił Organizacji Narodów Zjednoczonych w konflikcie. W latach 1952–1953 pełnił funkcję dowódcy sił NATO w Europie, a w latach 1953–1955 szefa sztabu Armii Stanów Zjednoczonych⁷⁷. William T. Ryder i John H. Michaelis, koledzy Williama

⁷⁴ Zob. więcej: C.M. Simpson III, *Inside the Green Berets. The First Thirty Years*, Novato 1983, s. 29–33.

⁷⁵ *Interview with Lieutenant General William P. Yarborough...*, s. 12–13.

⁷⁶ William Pelham Yarborough, Lieutenant General, U. S. Army. May 12, 1912 – December 6, 2005 (Official Military Biography)...

⁷⁷ <https://armyhistory.org/general-matthew-bunker-ridgway/> [dostęp z dnia 22.02.2024].

Yarborough z Akademii, w okresie II wojny światowej także dowodzili jednostkami spadochronowymi, a po wojnie również dosłużyli się awansów generalskich. Pierwszy z nich odszedł na emeryturę w stopniu generała brygadiera⁷⁸, drugi w stopniu generała⁷⁹.

William P. Yarborough zmarł 6 grudnia 2005 roku w Southern Pines w Karolinie Północnej, gdzie zamieszkał na emeryturze⁸⁰. Został pochowany na Cmentarzu Narodowym w Arlington w kwietniu 2006 roku⁸¹. Wraz z żoną Normą Mae doczekali się trójki potomstwa – dwóch córek i syna. Syn, William Lee, podążył śladem ojca i wstąpił do Sił Specjalnych⁸².

Bibliografia

ŹRÓDŁA DRUKOWANE

Yarborough W.P., *Bail out over North Africa: America's First Combat Parachute Missions 1942*, Williamstown 2000.

Yarborough W.P., *House Party in Jerryland*, "Infantry Journal", 1944, 7, s. 8–15.

ŹRÓDŁA W FORMIE CYFROWEJ

Jordan E.E., *The Operations of the 1st Battalion, 473rd Infantry Regiment (Separate) in the Attack up the Italian Coast, 8–15 April, 1945 (Po Valley Campaign) (Personal Experience of a Heavy Weapons Company Executive Officer)*, Fort Benning, Georgia, 1949–1950, [w:] <https://mcoecbamco-epwprd01.blob.core.usgovcloudapi.net/library/DonovanPapers/wwii/STUP2/G-L/JordanEdwardE%20%20CPT.pdf>

Interview with Lieutenant General William P. Yarborough by Colonel John R. Meese and Lieutenant Colonel H.P. Houser III, Southern Pines, North Carolina, 28 March 1975, [w:] <https://www.509thgeronimo.org/soldieryarboroughwp/documents/YarboroughWilliamP.pdf>

Interview with Lieutenant General William P. Yarborough by Colonel John R. Meese and Lieutenant Colonel H.P. Houser III, Southern Pines, North Carolina, 21 April 1975, [w:] <https://www.509thgeronimo.org/soldieryarboroughwp/documents/YarboroughWilliamP.pdf>

Yearbook of United States Corps of Cadets, West Point, New York 1932, [w:] <https://usmalibrary.contentdm.oclc.org/digital/collection/howitzers/id/19800/rec/31>

Yearbook of United States Corps of Cadets, West Point, New York 1933, [w:] <https://usmalibrary.contentdm.oclc.org/digital/collection/howitzers/id/21435/rec/32>

Yearbook of United States Corps of Cadets, West Point, New York 1934, [w:] <https://usmalibrary.contentdm.oclc.org/digital/collection/howitzers/id/13089/rec/33>

Yearbook of United States Corps of Cadets, West Point, New York 1935, [w:] <https://usmalibrary.contentdm.oclc.org/digital/collection/howitzers/id/19194/rec/34>

Yearbook of United States Corps of Cadets, West Point, New York 1936, [w:] <https://usmalibrary.contentdm.oclc.org/digital/collection/howitzers/id/8573/rec/35>

OPRACOWANIA

Angolia J., Powers J., Petersen G.A., *Heroes in Our Midst*, vol II, San Jose 2014.

Atkinson R., *Armia o świcie. Wojna w Afryce Północnej 1942–43*, Oświęcim 2020.

Broumley J.T., *The Boldest Plan is the Best: The Combat History of the 509th Parachute Infantry Battalion during WWII*, Mechanicsburg 2011.

⁷⁸ <https://militaryhallofhonor.com/honoree-record.php?id=3036> [dostęp z dnia 22.02.2024]

⁷⁹ <https://militaryhallofhonor.com/honoree-record.php?id=290> [dostęp z dnia 22.02.2024]

⁸⁰ https://www.blackfive.net/main/2005/12/godspeed_genera.html [dostęp z dnia 22.02.2024]

⁸¹ <https://www.arlingtoncemetery.net/wpyarborough.htm> [dostęp z dnia 22.02.2024]

⁸² William Pelham Yarborough, Lieutenant General, U. S. Army. May 12, 1912 – December 6, 2005 (Official Military Biography)...

- Devlin G.M., *Paratrooper!: The Saga of U.S. Army and Marine Parachute and Glider Combat Troops During World War II*, New York 1979.
- Garland A.N., McGaw Smyth H., *Inwazja na Sycylię i kapitulacja Włoch*, Oświęcim 2016.
- Jost H.F., *Airborne Operations in Sicily, July 1943*, Fort Benning, 1948–1949.
- Rottman G.L., *US Airborne Units in the Mediterranean Theater 1942–44*, Oxford 2006.
- Simpson III C.M., *Inside the Green Berets. The First Thiry Years*, Novato 1983.
- van Lunteren F., *Birth of a Regiment: The 504th Parachute Infantry Regiment in Sicily and Salerno*, Philadelphia 2022.
- William Pelham Yarborough, Lieutenant General, U. S. Army. May 12, 1912 – December 6, 2005 (Official Military Biography), [w:] <https://www.509thgeronimo.org/soldieryarboroughwp/documents/LtGen.Yarboroughbio.pdf> [dostęp z dnia 07.02.2024]

NETOGRAFIA

- <https://www.509thgeronimo.org/uniforms/m42anzio/m42anzio.html>
- <https://www.arlingtoncemetery.net/wpyarborough.htm>
- <https://armyhistory.org/general-creighton-williams-abrams-jr/>
- <https://armyhistory.org/general-matthew-bunker-ridgway/>
- <https://armyhistory.org/the-american-intervention-in-north-russia-1918-1919/>
- <https://armyhistory.org/the-philippine-scouts/>
- https://www.blackfive.net/main/2005/12/godspeed_genera.html <https://history.army.mil/books/cg&csc/westmoreland-wc.htm>
- <https://history.army.mil/brochures/po/72-33.htm>
- <https://militaryhallofhonor.com/honoree-record.php?id=290> <https://militaryhallofhonor.com/honoree-record.php?id=3036>
- <https://www.philippinescouts.org/the-scouts/rosters/usma-graduates-serving-with-ps#1936>